

การพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่ม 5

พระนพบุรี มหาวรรณ *รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิทโคโต **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวิธีดำเนินการวิจัยจำแนกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย 2) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 3) การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 และ 4) การประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่ม 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 60 เล่มที่เลือกมาแบบเจาะจง 2) ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานการนิเทศภายในโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 จำนวน 37 โรงเรียนๆ ละ 3 คน รวมจำนวน 111 คนที่ได้มาโดยการกำหนดขนาดจากตารางเครซีและมอร์แกน และใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 19 คน เลือกมาโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบสโนว์บอล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม และแบบประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เทคนิคเดลฟาย และการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชยฐาน และ พิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 ประกอบด้วย 3 ชั้น 9 กิจกรรม และ 34 กิจกรรมย่อย ดังนี้คือ ชั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน มี 3 กิจกรรม 12 กิจกรรมย่อย ชั้นที่ 2 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มี 3 กิจกรรม 8 กิจกรรมย่อย และชั้นที่ 3 มี 3 กิจกรรม 14 กิจกรรมย่อย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 นี้ ควรนำไปทดลองใช้จริงในการบริหารจัดการงานนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 โดยผู้ใช้ควรศึกษาขั้นตอนของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนโดยละเอียด และปฏิบัติตามในแต่ละขั้นตอนทุกขั้น และโรงเรียนควรจัดทำคู่มือหรือ Module ขยายรายละเอียดของการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนให้ครบถ้วนทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ : การพัฒนา/ รูปแบบ / การนิเทศภายในโรงเรียน

* หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

** อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

THE DEVELOPMENT OF INTERNAL SUPERVISION MODEL IN 5th DIVISION OF GENERAL EDUCATION IN PHRAPARIYATTIDHAM SCHOOLS

PraNopburee Mahawan * Assoc Prof. Dr. Preecha Vihokto **

ABSTRACT

The study was designed to develop the internal supervision model focusing on the 5th division of general education in Phrapariyattidham School. The procedures and methodology of this study consisted of four steps as follows: 1) Set up the conceptual framework on internal supervision in Phrapariyattidham School, 2) Analyze the current problems and situations that relates to the internal supervision in the school, 3) Construct the model of internal supervision base on the problems revealed in the school, 4) Evaluate the constructed model of internal supervision in Phrapariyattidham School. The samples of this study are 111 teachers and administrators of Phrapariyattidham School who are working on internal supervision department. They are selected by proportional sampling. In the process, 19 experts are selected by snowball sampling. The instruments used in the investigation were document analysis, questionnaire, and evaluation form. The analysis of the data is accomplished by using frequency, percentage, mean, standard deviation, median, and interquartile range.

Based upon the finding of the study, it was concluded that the 5th division of general education in Phrapariyattidum School are consisted of 3 procedures 9 activities and 34 sub activities as follows : 1) Set up an internal supervision plan in school consisting of 3 activities and 12 sub activities. 2) Set up the practical supervision consisting of 3 activities and 8 sub activities. 3) Evaluate the internal supervision in the school consisting of 3 activities and 14 sub activities.

Keywords : Development, Model, Internal Supervision

---

* Doctor of Philosophy Educational Administration Western University

** Faculty Staff Doctor of Philosophy Educational Administration Western University

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 อันเป็นกฎหมายหลักของประเทศได้ให้ความสำคัญ และมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลายมาตรา โดยเฉพาะ มาตรา 43 ที่ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและเอกชน และมาตรา 81 ที่ระบุให้รัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และสนับสนุนให้จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลป และวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เป็นกฎหมายหลักทางด้านการศึกษาที่กำหนดเนื้อหาสาระต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะที่ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในนั้นได้กำหนดไว้ในมาตรฐาน 10 สถานศึกษาต้องมีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการและการบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศหรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียนและในการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ให้สามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรจะต้องอาศัยการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กระบวนการที่สำคัญที่ขาดไม่ได้ในการบริหารคือ การนิเทศภายในโรงเรียนและต้องมีกระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ดังนั้นผู้บริหารและครูต้องรู้คู่ทางรู้หลักการ เทคนิคและวิธีการนิเทศ ติดตามงาน และจะต้องทำความเข้าใจเรื่องการนิเทศการสอนให้ถ่องแท้ และพยายามปฏิบัติตามแนวทางการนิเทศอย่างเคร่งครัด (กรองทอง จิตเดชากุล. 2550 : 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 ซึ่งจะประกอบด้วย ขั้นตอน และกิจกรรมของการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนที่เหมาะสมและเป็นไปได้ เพื่อให้การบริหารจัดการงานนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนมีความแข็งแกร่งในด้านวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ อันจะนำมาซึ่งชื่อเสียงและสร้างความมั่นใจในคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) วิธีดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเลือกมาแบบเจาะจง จำนวน 60 เล่มเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและสาระที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 จำนวน 41 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie, Robert V. and Daryle M. Morgan. 1970) ได้จำนวน 37 โรงเรียน เลือกมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานการนิเทศภายในโรงเรียน และครูผู้สอน รวมจำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการส่งทางไปรษณีย์ และจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองบางส่วน การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมมาจากขั้นตอนที่ 1-2 และการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์ สร้างเป็นโครงร่างของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 และเขียนเป็นผังการไหลของงานแบบหน้ากระดาน (Deployment Flowchart)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการศึกษา ศึกษานิเทศก์ผู้บริหารโรงเรียน และผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับในกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง เลือกมาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบสโนว์บอล (Snow Ball Sampling Techniques) จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมิน การรวบรวมข้อมูลใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Techniques) จำนวน 3 รอบ และการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอเตอร์

ผลการวิจัย

รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีทั้งหมด 3 ชั้น 9 กิจกรรม และ 34 กิจกรรมย่อยได้แก่

ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม 12 กิจกรรมย่อย ได้แก่

- 1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน ประชุมชี้แจงวางแผนงานการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.2 ฝ่ายวิชาการ ตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน มี 5 กิจกรรมย่อย
- 1.3 กำหนดโครงการ/กิจกรรมการนิเทศ มี 7 กิจกรรมย่อย

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม 8 กิจกรรมย่อย ได้แก่

- 2.1 เตรียมการก่อนการนิเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษาประชุมคณะผู้นิเทศ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ
- 2.2 ปฏิบัติการนิเทศ มี 2 กิจกรรมย่อย
- 2.3 การควบคุม กำกับ การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ มี 6 กิจกรรมย่อย

ขั้นที่ 3 การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม 14 กิจกรรมย่อย

ได้แก่

- 3.1 เตรียมการก่อนการประเมินผล มี 4 กิจกรรมย่อย
- 3.2 ประเมินผลการนิเทศ มี 5 กิจกรรมย่อย
- 3.3 นำผลการประเมินมาปรับปรุงการนิเทศ มี 5 กิจกรรมย่อย

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัย พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 พบว่า ประกอบด้วย 3 ขั้น 9 กิจกรรม และ 34 กิจกรรมย่อยดังนี้คือ ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน มี 3 กิจกรรม 12 กิจกรรมย่อย ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มี 3 กิจกรรม 8 กิจกรรมย่อย และขั้นที่ 3 มี 3 กิจกรรม 14 กิจกรรมย่อย เป็นรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพร สุขอนันต์ (2550 : 27) ที่สรุปไว้ว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันโดยตลอด เริ่มจาก การศึกษาข้อมูล การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูทุกคนในโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลและประสิทธิภาพสูงสุด ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547: 180) ได้กำหนดหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ว่าควรมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ระเบียบ ครอบคลุมวิธีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งควรมาจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่เชื่อถือได้ ดังเช่นหลักการนิเทศภายในโรงเรียนของอเนก ส่งแสง (2540: 6) ที่กำหนดว่าการนิเทศต้องมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่ 1) มีนโยบาย จุดหมาย และแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศที่แน่วแน่ ชัดเจน 2) เป็นไปตามกฎเกณฑ์ และสภาพปัญหา หรือความเป็นจริงในเรื่องนั้นๆ 3) มีวิวัฒนาการทั้งด้านเนื้อหา สาระ เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ ตลอดจนกลวิธีในการนิเทศ และ 4) มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศอย่างมีระบบ ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542: 10-11) ที่ได้เสนอหลักสำคัญของการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า 1) การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ลักษณะของกระบวนการ มีความหมายครอบคลุมถึงการ

ทำงานเป็นขั้นตอน (Steps) มีความต่อเนื่อง (Continuity) ไม่หยุดนิ่ง (Dynamic) และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ (Interaction) ในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน

ดังนั้น สรุปได้ว่า รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 นี้ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ซึ่งเป็นประโยชน์ที่จะทำให้การดำเนินงานของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม มีการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือครู หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอนและเนื้อหาการสอน ตลอดจนปรับปรุงการประเมินผลการสอน ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ ช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ทำให้ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจ และมีกำลังใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นและรักษามาตรฐานไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระสาย แวงคำ (2544) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 9 ใน 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และงานทะเบียนนักเรียนและการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ในการบริหารงานวิชาการนั้นการนิเทศภายในส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นอกจากนี้ รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 ที่ได้นำเสนอได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 ที่ได้นำเสนอมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทุกขั้นตอน ซึ่งรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนที่นำเสนอครั้งนี้ เป็นการอธิบายขั้นตอนที่ละเอียดขั้นตอนตามลำดับของการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน อย่างชัดเจน เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้จริงในโรงเรียนต่อไป และจากกระบวนการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร และเพื่อตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนแน่นอน จึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมโดยการใช้แบบสอบถาม และผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลที่ได้รับมีความสอดคล้องกันรวมทั้งการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 ที่นำเสนอมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จึงนับได้ว่าการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีการตรวจสอบข้อมูลที่ไต่จากการวิจัยในทุกขั้นตอน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การวิจัย พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 พบว่า ประกอบด้วย 3 ชั้น 9 กิจกรรม และ 34 กิจกรรมย่อยดังนี้คือ ชั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน มี 3 กิจกรรม 12 กิจกรรมย่อย ชั้นที่ 2 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มี 3 กิจกรรม 8 กิจกรรมย่อย และชั้นที่ 3 มี 3 กิจกรรม 14 กิจกรรมย่อย จึงเสนอแนะดังนี้

1. รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 ที่นำเสนอเป็นขั้นตอนของการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนที่ละเอียดขั้นตอนตามลำดับอย่างชัดเจน เพื่อให้สะดวกต่อการ

นำไปใช้ในโรงเรียนจริงๆ ต่อไป ดังนั้นเมื่อโรงเรียนนำไปใช้จึงต้องศึกษาขั้นตอนของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนโดยละเอียดในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

2. โรงเรียนควรมีการจัดทำคู่มือหรือ Module โดยขยายรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนในรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้ชัดเจนและมีแนวปฏิบัติครบถ้วน และง่ายต่อการนำรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนไปใช้ เพื่อให้การดำเนินการได้ผลสำเร็จรวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 5 ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปทดลองใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน ดังกล่าวนี้นี้ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

2. ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5

3. ควรทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารด้านอื่นๆ โดยอาศัยรูปแบบกระบวนการวิจัย เช่นเดียวกันนี้ ในการมุ่งพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

บรรณานุกรม

กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตร ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ฉวีวรรณ พันวัน. (2552). การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระปลัดมนัสชัย เมตตจิตโต คชสิทธิ์. (2548). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงนครราชสีมา.

พระพวงประเสริฐ พูมาวงศ์. (2551). การพัฒนาบุคลากรด้านการนิเทศภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบึงกิตติวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

----- (2552). แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2553-พ.ศ.2562). กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (Online). Available : <http://w.w.w. nus8. com/main/>. (สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2554).

- (2556). “รายชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา”, ใน *ฐาน ข้อมูลสำนักพุทธศาสนา*. จัดทำโดยส่วนการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, [Online]. Available : <http://w.w.w.nus8.com/main/>. (สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2556).
- พระมงคล มหานาโม ดบขุนทด (2547). *การศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงนครราชสีมา.
- พระสมบุรณ์ วิลา. (2544). *ปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระสาย แวงคำ. (2544). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 9*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). *การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณพร สุขอนันต์. (2550). *รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชาการ, กรม. (2544). *แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนตามรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาดตนเอง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชตานนท์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุรีย์มาศ สุขกสิ. (2549). *รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อดุลย์ วงศ์ก้อม. (2552). *รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อเนก ส่งแสง. (2540). *การนิเทศการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Bulach,Clete., Diane Boothe and Price Michael. (1999). “Supervisory Behaviors That Affect School Climate.” Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association. Montreal, Quebec, Canada, (April 1999) : 19-23.
- Counts, George E., Sue I. Shepard and Richard F. Farmer. (1998). “*Evaluation and Supervision of teacher in Missouri school.*” Report-Research.
- Eisner, E. (1976). “*Education connoisseurship and criticism : Their form and functions in education evaluation.*” *Journal of Aesthetic Education.* ; 192-193.

Glickman, C.D. (1981). *Developmental Supervision: Alternative Practice For Helping Teachers Improve Instruction*. Washington D.C.: Association for Supervision and Curriculum Development.

Goldhammer, R., Anderson, R.H. and Krajewski, R.J. (1980). *Clinical Supervision: Special Methods for the Supervision of Teacher*. (2nd ed.). New York : Holt, Rinehart and Winston.

Gunter, Mary Alice., Estes, Thomas H. and Schwab, Jan Hasbrouck. (1990). *Instruction A Models Approach*. Massachusetts : Allyn and Bacon, A Division of Simon & Schuster, Inc.

Harris, B.M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. (3rd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall.

Krejcie, Robert V. and Daryle M. Morgan. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. 3: 607-610, Autumn.